

Inleiding

Stomamaterialen

Als u een stoma heeft, heeft u ook stomamaterialen nodig. Tijdens het eerste bezoek op de stomapoli bespreekt u samen met de stomaverpleegkundige welk materiaal het beste bij uw situatie past. Zo kunt u vóór de operatie al nadenken over welk stomamateriaal u wilt gebruiken.

Ook gaat u oefenen met het op maat knippen en aanbrengen van het stomamateriaal.

Er zijn meerdere soorten stomamaterialen. Hier krijgt u informatie over welke soorten materialen er zijn en hoe u deze moet dragen.

Vorbereiding

Leg de volgende spullen klaar

Stomamateriaal op maat knippen

Video voice-over

U begint met het bepalen van de maat van de stoma en de huidplak. Dit doet u door een mal te maken. Gebruik hiervoor het meetkaartje, de stift en de schaar.

Leg het meetkaartje op uw stoma. Het kaartje ligt goed wanneer de afbeelding van het oog aan de bovenkant zit, de afbeelding van de voet aan de onderkant,

en u de tekst 'Stap 1' kunt lezen. Teken met een stift de omvang van de stoma af op het meetkaartje.

Knip vervolgens de opening in het meetkaartje. Volg daarbij nauwkeurig de getekende lijn. Als de opening goed om de stoma heen past, is de mal klaar.

Noteer de datum op de mal. Hierdoor is het duidelijk wanneer hij is geknipt.

Draai daarna de mal om zodat je Stap 2 kunt lezen. Leg de mal op de huidplak. Teken met de stift de vorm van de mal op de achterzijde van de plak. U kunt daarna de mal verwijderen.

Knip daarna de opening in de huidplak. Let op: Knip aan de buitenkant van de getekende lijn.

Maak de geknipte rand glad. Dit kunt u doen door met uw vinger kleine rondjes te draaien over de kniprand. U bent nu klaar om het stomamateriaal aan te brengen.

Eendelig stomamateriaal

Hier krijgt u uitleg over eendelig stomamateriaal. In de animatie ziet u alleen een darmstoma, maar het systeem werkt hetzelfde bij een urostoma.

Hoe werkt eendelig stomamateriaal?

Video voice-over

Eéndelig stomamateriaal bestaat uit een huidplak waar het opvangzakje al aan vast zit. Er zijn zowel darmstoma's als urinstoma's met dit systeem.

Voordat u het stomamateriaal aanbrengt knipt u de huidplak op maat van de stoma. Maak de huid en de stoma schoon met een gaasje en lauw water. Maak daarna de huid droog met een nieuw gaasje.

Verwijder de folie van de huidplak.

Plak de huidplak met het opvangzakje van onder naar boven rond de stoma. Druk met uw hand de plak voorzichtig aan. Het materiaal zit nu vast.

Houd daarna uw hand nog zo'n 5 tot 10 minuten op het stomamateriaal. Zo blijft de plak goed aan uw huid kleven. Daarna bent u klaar.

Wilt u het stomamateriaal verwijderen? Maak een klein stukje van de huidplak nat met een gaasje met lauw water. U kunt de huidplak nu voorzichtig losmaken van de huid. Herhaal deze stap tot de hele huidplak los is. Het verwijderen is daarna klaar.

Voor- en nadelen van eendelig stomamateriaal

Voordelen

- Een eendelig systeem is flexibel
- Doordat het één systeem is, is het minder goed zichtbaar onder uw kleding
- Omdat de plak en het zakje aan elkaar vast zitten, wisselt u elke dag het systeem. Dat maakt eendelig stomamateriaal hygiënisch

Nadelen

- Omdat de huidplak en de zak aan elkaar zitten, moet u bij elke verwisseling ook de huidplak vervangen
- Als het zakje eenmaal vastzit, kunt u de plek van het zakje niet meer veranderen

Tweedelig stomamateriaal met klikkoppeling

Hier krijgt u uitleg over tweedelig stomamateriaal met klikkoppeling. In de animatie ziet u alleen een darmstoma, maar het systeem werkt hetzelfde bij een urostoma.

Hoe werkt tweedelig stomamateriaal met een klikkoppeling?

Video voice-over

Tweedelig stomamateriaal met een klikkoppeling bestaat uit een huidplak waarop een opvangzakje met een ring wordt geklikt. Er zijn zowel darmstoma's als urinstoma's met dit systeem.

Voordat u het stomamateriaal aanbrengt knipt u de huidplak op maat van de stoma.

Maak de huid en de stoma schoon met een gaasje en lauw water. Maak daarna de huid droog met een nieuw gaasje. Verwijder de folie van de achterkant van de huidplak. Op de voorkant van de huidplak zit een ring.

Plak de huidplak met de plakkende kant rondom de stoma. Druk met uw hand de plak rustig aan. De huidplak zit nu vast en kan tot twee dagen blijven zitten.

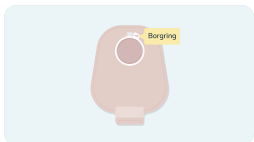
Plaats vervolgens de ring van het opvangzakje op de ring van de plak.

Klik daarna de twee ringen in elkaar door ze voorzichtig aan te duwen. Houd vervolgens uw hand nog zo'n 5 tot 10 minuten op het stomamateriaal. Zo blijft de plak goed aan uw huid kleven. Daarna bent u klaar.

Wilt u het opvangzakje verwisselen? Houd de huidplak vast en trek het zakje voorzichtig los. Maak daarna de huidplak schoon. U kunt nu een nieuw zakje aanbrengen.

Wilt u de huidplak verwijderen? Maak een klein stukje van de plak nat met een gaasje met lauw water. U kunt de huidplak nu voorzichtig losmaken van de huid. Herhaal deze stap tot de hele huidplak los is. Het verwijderen is daarna klaar.

Borgring

Sommige stomamaterialen hebben een borgring. Deze sluit u door de clipjes samen te drukken. Zodra u een klik hoort, zit het materiaal vast.

Verwisselen

Als u het zakje wilt verwisselen drukt u met uw vinger in het vierkantje van de borgring, de borgring gaat dan open. Daarna kunt u het zakje van de huidplak afhalen door aan het lipje te trekken.

Voor- en nadelen van tweedelig stomamateriaal met klikkoppeling

Voordelen

- De huidplak kan minimaal twee dagen blijven zitten
- Het zakje kan verwisseld worden zonder dat de huidplak eraf gehaald hoeft te worden
- De stand van het zakje kan veranderd worden

Nadelen

- Doordat het systeem uit twee delen bestaat, is het stomamateriaal minder flexibel

Tweedelig stomamateriaal met plakkoppeling

Hier krijgt u uitleg over tweedelig stomamateriaal met plakkoppeling. In de animatie ziet u alleen een darmstoma, maar het systeem werkt hetzelfde bij een urostoma.

Hoe werkt tweedelig stomamateriaal met een plakkoppeling?

Video voice-over

Tweedelig stomamateriaal met plakkoppeling bestaat uit een huidplak waarop een opvangzakje wordt geplakt. Voordat u het stomamateriaal aanbrengt knipt u de huidplak op maat van de stoma.

Maak de huid en de stoma schoon met een gaasje en lauw water. Maak daarna de huid droog met een nieuw gaasje.

Verwijder de folie van de achterkant van de huidplak. Plak de huidplak van onder naar boven rond de stoma. Druk met uw hand de plak rustig aan. De huidplak zit nu vast en kan tot twee dagen blijven zitten.

Verwijder daarna de folie van de plakrand op het opvangzakje. Plak vervolgens het zakje van onderen naar boven op de huidplak. Druk het zakje voorzichtig vast.

Houd daarna uw hand nog zo'n 5 tot 10 minuten op het stomamateriaal. Zo blijft de plak goed aan uw huid kleven. Daarna bent u klaar.

Wilt u het opvangzakje verwisselen? Houd de huidplak vast en trek het zakje voorzichtig los. Maak daarna de huidplak schoon. U kunt nu een nieuw zakje aanbrengen.

Wilt u de huidplak verwijderen? Maak een klein stukje van de plak nat met een gaasje met lauw water. U kunt de huidplak nu voorzichtig losmaken van de

huid. Herhaal deze stap tot de hele huidplak los is. Het verwijderen is daarna klaar.

Voor- en nadelen van een tweedelig stomamateriaal met plakkoppeling

Voordelen

- De huidplak kan minstens twee dagen blijven zitten
- Het zakje kan verwisseld worden zonder dat de huidplak eraf gehaald hoeft te worden
- De stand van het zakje kan veranderd worden

Nadelen

- Doordat het systeem uit twee delen bestaat, is het stomamateriaal minder flexibel

Veelgestelde vragen

Waar wordt de materiaalkeuze op gebaseerd?

De keuze van het materiaal wordt gebaseerd op de volgende elementen:

- Hoeveel kracht u in uw handen heeft
- Hoe goed u kunt zien
- De vorm van uw buik
- Het type stoma

U kunt zelf uw voorkeur aangeven en kiezen waarmee u wilt starten. Soms is het vanwege lekkage- of huidproblemen nodig om een andere keuze te maken. De stomaverpleegkundige geeft u hierover advies.

Gebruik ik een open of gesloten zakje?

Gesloten zakjes zijn zakjes die dicht zijn aan de onderzijde. Een gesloten zakje wordt gebruikt bij vaste ontlasting. Een gesloten zakje vervang je meerdere keren per dag.

Een open zakje is een zakje met een klittenband sluiting voor dunne ontlasting of met een dopsluiting voor urine. Een open zakje kunt u legen in het toilet als het voor driekwart vol is of wanneer u de deur uit gaat.

Kan ik een stoma ruiken?

In een stomazakje voor een darmstoma zit een filter. Het filter laat de lucht naar buiten waardoor het zakje niet opbult. Daarnaast zorgt het filter ervoor dat de geur in het zakje blijft. Een stoma hoort u daarom niet te ruiken.

In geval van een urinestoma is er geen sprake van gasvorming en daarom zit er geen filter in het stomazakje. Een urinestoma ruikt u niet.

Hoe vaak moet ik het stomamateriaal verwisselen?

Dit hangt af of u een- of tweedeling materiaal gebruikt en of u een open of een gesloten zakje gebruikt.

Hoe kan ik stomamateriaal het beste weggooien?

Een gebruikt stomazakje stopt u in een speciaal afvalzakje. Dit gooit u weg bij het restafval.

Kan ik stomamateriaal op maat krijgen?

In de eerste drie maanden na de operatie wordt de stoma kleiner. Als de stoma rond van vorm is kijken we twee-drie maanden na de operatie of er stomamateriaal op maat besteld kan worden. Dit betekent dat u de huidplak niet meer op maat hoeft te knippen maar dat de opening er al in zit.

Wat voor zak gebruik ik in de nacht?

In de nacht gebruiken mensen met een urinestoma meestal een nachtzak. De urine loopt dan via het stomazakje in de nachtzak. Dit zorgt ervoor dat u er niet uit hoeft om uw stomazakje te legen.

Hoe kan ik mijn huid verzorgen?

Soms ontstaan er huidproblemen zoals roodheid of een vochtige huid. Hiervoor zijn speciale hulpmiddelen verkrijgbaar bij de medisch speciaalzaak. Dit kunnen huidbeschermende doekjes zijn, een crème of poeder.

De stomaverpleegkundige vertelt u wanneer wat u kunt gebruiken.

Meer informatie

Meer weten?

Op de volgende websites vindt u meer informatie:

- [Stomavereniging.nl \(https://www.stomavereniging.nl/leven-met-een-stoma/stomamateriaal-hulpmiddelen/stomamateriaal/\)](https://www.stomavereniging.nl/leven-met-een-stoma/stomamateriaal-hulpmiddelen/stomamateriaal/)
- [Stomaatje.nl \(https://www.stomaatje.nl/\)](https://www.stomaatje.nl/)